

به نام خدا

خبرنامه محیط زیست (۵)

فهرست مطالب

- ۱.....افتتاح رسمی مرکز پایش هرمز در سال ۲۰۱۲.....
- مهلت یک هفته‌ای فراكسيون محیط زیست مجلس به سه دستگاه برای ارائه گزارش مرگ حیوانات
- ۴.....باغ وحش ارم.....
- رئیس فراكسيون محیط زیست مجلس گفت: مسئولانی که با کوتاهی در انجام وظایف خود باعث
- ۸.....بروز آلودگی هوا شده‌اند؛ مقصردند.....
- معاون محیط انسانی سازمان حفاظت محیط زیست: نیمی از خودروهای فرسوده کشور در تهران
- ۱۱.....تردد دارند.....
- ۱۲.....رئیس سازمان حفاظت محیط زیست: وضعیت رود کارون جای نگرانی ندارد.....
- ۱۳.....جلسه کمیسیون اصل نود برای بررسی عوامل اثرگذار در آلودگی هوای تهران.....
- ۱۷.....زمان و مکان همایش‌ها و نمایشگاه‌های زیست‌محیطی در ماه‌های مارس و آوریل ۲۰۱۱.....
- ۱۹.....منابع و مأخذ.....

کد موضوعی: ۲۵۰

شماره مسلسل: ۱۰۶۴۹

بهمن‌ماه ۱۳۸۹

دفتر: مطالعات زیربنایی

خبرنامه محیط زیست (۵)

افتتاح رسمی مرکز پایش هرمز در سال ۲۰۱۲

اجلاس ۳۲ سال دستاوردهای راپمی^۱ سال آینده در تهران برگزار می‌شود. معاون دریایی سازمان حفاظت محیط زیست، ضمن اعلام این خبر، اقدامات انجام شده و تصمیمات گرفته شده در نشست راپمی در جده را تشریح کرد.

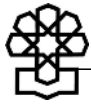
محمدباقر نبوی در ابتدا با ارائه مطالبی در مورد تاریخچه راپمی و چگونگی

۱. راپمی یا سازمان منطقه‌ای حفاظت از محیط زیست دریایی کویت، کنوانسیون است که در سال ۱۹۷۸ در کویت تشکیل و به این نام شهرت یافت.

کنفرانس منطقه‌ای نمایندگان تام‌الاختیار برای حفاظت و توسعه محیط زیست دریایی و نواحی ساحلی بحرین، ایران، عراق، کویت، عمان، قطر، عربستان سعودی و امارات متحده عربی از ۱۵ تا ۲۳ آوریل ۱۹۷۸ در کویت برگزار شد. این کنفرانس در ۲۳ آوریل ۱۹۷۸ برنامه عمل برای حفاظت و توسعه محیط زیست دریایی و نواحی ساحلی، کنوانسیون همکاری برای حفاظت محیط زیست دریایی از آلودگی و پروتکل مربوط به همکاری منطقه‌ای برای مبارزه با آلودگی‌های نفتی و دیگر مواد زاینده در موارد اضطراری را به تصویب رساند.

راپمی Rapme از زمان تأسیس خود همکاری فنی لازم را با برنامه عمل کویت KAP معمول داشته و به کشور عضو خود مساعدت‌های لازم را برای تحقق کنوانسیون و پروتکل‌های آن به همراه چند پروژه مهم، ارزیابی زیست‌محیطی و مدیریت محیط زیست، از جمله آگاهی عمومی و آموزش و تربیت ارائه کرده است.

راپمی محدوده دریایی: راپمی محدوده دریایی که قبلاً برنامه عمل کویت نامیده می‌شد عبارت است از محدوده دریایی که بین ۸ کشور عضو راپمی - بحرین، ایران، عراق، کویت، عمان، قطر، عربستان سعودی و امارات متحده عربی - قرار گرفته است. واژه محدوده دریایی راپمی توسط اعضای تام‌الاختیار کشورهای عضو وضع شد تا مبین اتفاق نظر بر منطقه تحت پوشش کنوانسیون منطقه‌ای کویت در سال ۱۹۷۸ باشد. این در واقع نشان‌دهنده اراده مثبت کشورهای عضو برای همکاری در حفاظت از محیط دریایی مشترک، به رغم مرزهای ژئوپلیتیک است.

شکل‌گیری آن، محورهایی را که در نشست اخیر راپمی در جده در مورد آن بحث شده بود، برای خبرنگاران توضیح داد.

نبوی از ارزیابی‌های زیست‌محیطی به‌عنوان نخستین محور یاد کرد و افزود: با توجه به اینکه در سال‌های ۲۰۰۰ و ۲۰۰۱ ایران گشت‌های دریایی موفقی در خلیج فارس و دریای عمان داشته است، در بهار یا پاییز سال ۲۰۱۲ نیز گشت دریایی در آب‌های راپمی توسط ایران انجام شود.

او در مورد موفقیت‌های تیم ایرانی شرکت‌کننده در جده گفت: تلاش می‌کردیم که مرکز منطقه‌ای کنوانسیون تنوع زیستی را به تهران بیاوریم که در این مورد موفق شدیم.

او اضافه کرد که این مرکز در جزیره هرمز تشکیل می‌شود و برای تشکیل آن دو میلیارد تومان هزینه در نظر گرفته شده که نیمی از آن توسط سازمان محیط زیست و نیم دیگر توسط اعتبارات استانی هرمزگان تأمین می‌شود. به گفته نبوی این مرکز در سال ۲۰۱۲ به‌طور رسمی افتتاح می‌شود.

نبوی یکی دیگر از محورهای مطرح شده در جده را محدود کردن اقدامات سازمان منطقه‌ای کمک‌های متقابل مواقع اضطرار دانست.

معاون محیط زیست دریایی سازمان حفاظت محیط زیست در مورد یکی دیگر از دستاوردهای اجلاس راپمی در جده گفت: یکی از این اقدامات، ارتباط راپمی با سازمان‌های ذیربط منطقه‌ای بود که البته ایران در این بخش معترض بوده است. به گفته او، اعضای اجلاس قصد داشتند که شورای همکاری‌های خلیج فارس را وارد همکاری با راپمی کنند که با اعتراض ایران مواجه شد چون به اعتقاد نمایندگان ایران این شورا سیاسی است درحالی که راپمی بدنه‌ای کارشناسی دارد.

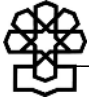

نبوی همچنین در مورد استفاده از نام‌های مجعول برای خلیج فارس گفت که ایران به این موضوع اعتراض و اعضا را ملزم به حذف اسامی مجعول کرده است. نبوی در ادامه نشست خبری اضافه کرد که ایران در دو حوزه به‌عنوان راهبر معرفی شده است که یکی بخش تنوع زیستی و دیگری مقابله با آلودگی‌های دریایی و پایش است. این درحالی است که کشورهای دیگر عضو راپمی نیز در بخش‌های دیگر به‌عنوان راهبر حضور دارند.

نبوی در مورد سهم سالیانه اعضای راپمی گفت: عربستان سعودی و عراق روی هم ۲۰ درصد سهم را می‌پردازند، ایران ۱۶ درصد که حدود ۵۵۰ تا ۶۰۰ هزار دلار است، امارات ۱۴، کویت ۱۴، قطر ۱۲ درصد و عمان و کویت نیز هرکدام ۲ درصد سهم دارند.

معاون دریایی سازمان حفاظت محیط زیست در مورد اولویت‌های آتی راپمی گفت: نهایی کردن پروتکل تنوع زیستی در ماه می ۲۰۱۱ یکی از اصلی‌ترین اولویت‌هاست. به گفته او، اولویت بعدی، ایجاد سیستم یکپارچه اطلاعات راپمی است. به گفته او، تأسیس سیستم دائمی پایش در تنگه هرمز یکی دیگر از اولویت‌های اساسی است. همچنین خارج کردن کشتی‌های غرق شده از منطقه راپمی یکی دیگر از پیشنهادات و اولویت‌ها بود که قرار است از خارج کردن شناورهای غرق شده در اروندرود آغاز شود.

ریزگردهای عربی نیز بحثی بود که در اجلاس اخیر به آن پرداخته شده است. نبوی در مورد ارتباط ریزگردهای عربی با محیط زیست دریایی و راپمی گفت: بسیاری از کشورهای عضو راپمی مثل ما دچار این مشکل هستند. او اضافه کرد که

یکی از علل احتمالی وقوع بلوم جلبکی در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ ریزگردها بوده‌اند که مواد مغذی به آب وارد کرده‌اند.

نبوی در مورد این مسئله که با توجه به اینکه خلیج فارس منطقه ویژه دریایی است و کشورهای منطقه باید امکاناتی برای دریافت آب توازن کشتی‌ها داشته باشند گفت که تنها عمان این امکان را داراست و دیگر کشورها قرار است از امکانات عمان بازدید کنند.

مهلت یک هفته‌ای فراکسیون محیط زیست مجلس به سه دستگاه برای ارائه گزارش مرگ حیوانات باغ وحش ارم

عضو فراکسیون محیط زیست درباره نتایج بررسی مجلس در مورد علل مرگ ببر سیبری و معدوم شدن شیرهای باغ وحش ارم گفت: سازمان محیط زیست، مسئولان باغ وحش ارم و سازمان دامپزشکی کشور به‌ترتیب مقصر مرگ حیوانات باغ وحش هستند و پس از بررسی‌های انجام شده هر سه دستگاه به ارائه گزارشی ظرف یک هفته به فراکسیون موظف شده‌اند. فراکسیون محیط زیست مجلس شورای اسلامی در جلسه‌ای با حضور صاحب‌نظران و مسئولان ذیربط علل مرگ ببر سیبری و کشته شدن شیرهای باغ وحش ارم را مورد بررسی قرار داد. انوشیروان محسنی بندپی در این باره گفت: فراکسیون محیط زیست مجلس شورای اسلامی با حضور مسئولان سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان دامپزشکی کل کشور، سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در زمینه حمایت از حقوق حیوانات و استادان دانشگاه علل مرگ ببر سیبری و

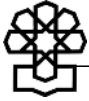
معدوم شدن شیرها را بررسی کرد. به گفته وی، به دنبال درخواست روسیه از ایران مبنی بر دریافت دو قلاده پلنگ به عنوان نماد بازی‌های المپیک زمستانی ۲۰۱۴ این کشور، مقامات ایران تحویل دو قلاده ببر را توسط روسیه در ازای پلنگ‌های ایران شرط پذیرش تقاضای آنان قرار دادند به این امید که با حضور و جفت‌گیری این دو ببر سیبریایی گامی برای احیای نسل ببر مازندران برداشته شود.

برای ورود ببرهای روسیه آمادگی نداشتیم

این عضو فراکسیون محیط زیست مجلس شورای اسلامی در ادامه توضیحات خود دلیل اصلی این واقعه را آماده نبودن ایران برای پذیرش این ببرها اعلام کرد و افزود: ما وقتی وارد مذاکره شدیم که بستر و شرایط لازم را برای پذیرایی و شناخت محیطی که آنها باید در آن نگهداری شوند نداشتیم، اما با این وجود آنها را تحویل گرفتیم.

دلیل ابتلای گربه‌سانان باغ وحش به مسموم

محسنی اشتهاب دوم این پروژه را تحویل دو قلاده ببر مهمان به باغ وحش تهران عنوان کرد و ادامه داد: اگرچه مسئولان باغ وحش اعلام می‌کنند فضایی ۱۸۰۰ متری را برای ببرها آماده کرده بودند، در این مکان خبری از یک اداره دامپزشکی مستقل یا اداره دامپزشکی حیات وحش نبود به طوری که پس از بروز علائم بیماری در برخی حیوانات باغ وحش مانند شیرها مسئولان باغ وحش مجبور به درخواست کمک از دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران شدند که بنابر ادعای آنها استادان دانشکده دامپزشکی نیز موفق به تشخیص بیماری مسموم در شیرها نشدند. البته درخور

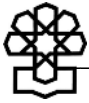
اشاره است که مسئولان دانشکده دامپزشکی برای رد یا قبول این ادعا در جلسه فراکسیون حضور نداشتند. نماینده مردم نوشهر در ادامه با اشاره به اینکه الاغ‌های وارداتی غذای اصلی شیر و ببرهای باغ وحش بودند، تصریح کرد: آلودگی غذای این حیوانات دلیل ابتلای آنها به این بیماری بوده است. وی افزود: اواخر شهریورماه امسال نشانه بیماری در برخی شیرهای باغ وحش که در نزدیکی ببرها نگهداری می‌شدند مشاهده شد، اما کسی نمی‌دانست این بیماری مسموم است تا اینکه به گفته مسئولان باغ وحش از استادان دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران تقاضای کمک شد اما آنها نیز پس از معاینه و نمونه‌گیری از حیوانات بیماری آنها را تشخیص ندادند و به این دلیل بعضی از شیرها تلف شدند تا اینکه ببر مهمان نیز مبتلا شد و در تاریخ ۹ دی‌ماه استنادی خارج از دانشکده دامپزشکی که به صورت سازمان‌های مردم‌نهاد فعالیت می‌کردند نوع بیماری ببر را تشخیص دادند که متأسفانه یک روز بعد از تشخیص آنها ببر نر تلف شد و آزمایش نمونه‌ها در انستیتوی رازی و در کشور آلمان هم ابتلای گربه‌سانان باغ وحش را به مسموم تأیید کرد. عضو فراکسیون محیط زیست مجلس شورای اسلامی در ادامه پس از سازمان محیط زیست به دلیل سهل‌انگاری و بی‌توجهی به آمادگی نبودن برای پذیرش ببرها سهل‌انگاری دوم را متوجه مسئولان باغ وحش ارم دانست که با وجود بیمار و تلف شدن تعدادی از شیرها از یک طرف و نزدیکی محل نگهداری آنها و ببرهای مهمان و شباهت غذای مصرفی آنها از طرف دیگر، اقدامات لازم را برای پیشگیری از ابتلای ببرها انجام ندادند. متهم دیگر این پرونده بنا به گفته‌های انوشیروان محسنی سازمان دامپزشکی کشور است، زیرا به گفته وی تقصیر سازمان محیط زیست و مسئولان باغ وحش

تهران رافع مسئولیت دامپزشکی نیست با این توضیح که سازمان دامپزشکی کشور می‌توانست در کنترل احشام و حیواناتی که وارد کشور می‌شوند از لحاظ قرنطینه و نظارت عملکرد بهتری داشته باشد. این نماینده مجلس تأکید کرد: همان‌طور که وزارت بهداشت موظف به نظارت بر سلامت مواد غذایی وارداتی است سازمان دامپزشکی نیز به کنترل و نظارت بر مبادی ورودی کشور ملزم است که متأسفانه این نظارت در مورد قاطرها یا الاغ‌هایی که برای تغذیه گربه سانان باغ وحش وارد کشور می‌شدند صورت نگرفته و همه اینها دست به دست هم داده تا مرگ ببر سیبری و کشته شدن شیرها رقم بخورد.

احتمال ورود یک ببر دیگر

محسنی در پاسخ به اینکه درخصوص تعیین تکلیف ببر ماده با توجه به تقاضای گروهی از طرفداران حقوق حیوانات مبنی بر استرداد این حیوان به کشور خود عنوان کرد این ببر درحال حاضر تحت درمان و مراقبت شدید قرار دارد و قول‌هایی برای ورود یک ببر دیگر گرفته‌ایم. محسنی در مورد تدبیرهای اندیشیده شده برای جلوگیری از بروز اتفاقات مشابه گفت: هر سه دستگاه مسئول موظف شدند ظرف حداکثر یک هفته گزارشی را به فراکسیون محیط زیست ارائه دهند تا بتوان با ارائه گزارش نهایی به رئیس مجلس شورای اسلامی و رئیس‌جمهور و اتخاذ تصمیم مناسب در آینده، شاهد چنین اتفاقات ناگواری نباشیم.

رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس گفت: مسئولانی که با کوتاهی در انجام وظایف خود باعث بروز آلودگی هوا شده‌اند؛ مقصرند

محمدرضا تابش با توجه به روز ۲۹ دی‌ماه که به نام روز «هوای پاک» نامگذاری شده؛ گفت: علیرغم تمهیدات اندیشیده شده و قوانینی که در صورت اجرا می‌توانست به کاهش آلودگی‌های زیست‌محیطی و خصوصاً آلودگی هوا منجر شود؛ متأسفانه امسال روزهای زیادی شاهد آلودگی هوای تهران و برخی از کلان‌شهرها بودیم که سلامت شهروندان را با مخاطرات جدی روبرو ساخت و عمده آثار سوء این مسئله در بلندمدت بروز خواهد کرد.

در دیدار مدیرکل محیط زیست استان یزد با رئیس فراکسیون محیط زیست و توسعه پایدار مجلس شورای اسلامی درخصوص مسائل فراروی محیط زیست کشور و استان یزد؛ به‌خصوص چگونگی تدوین و اجرایی کردن طرح جامع کاهش آلودگی هوای استان بحث و گفتگو شد.

وی در مورد آلودگی هوا کلیه مسئولانی را که به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم تکالیفی برعهده داشته‌اند و به‌درستی انجام نداده‌اند را مقصر دانست.

تابش روز هوای پاک را فرصتی مناسب برای مردم و مسئولان دانست تا با کمک به همدیگر و عمل به تکالیف اجتماعی و قانونی در قبال طبیعت مسئولانه عمل کنند و هوای پاک را که موهبتی الهی برای انسان‌هاست از آلودگی‌ها مبرا سازند.

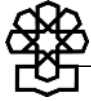
رئیس فراکسیون محیط زیست و توسعه پایدار مجلس در این دیدار توجه به محیط زیست را از اولویت‌های مورد بحث کشورهای مختلف عنوان و اظهار داشت:

بنا به اعلام سازمان ملل متحد در آغاز هزاره سوم و در قرن ۲۱ جهان با چهار بحران اساسی روبرو است که مخاطرات زیست‌محیطی یکی از این موارد است و به همین دلیل و برای فائق آمدن بر مشکلات زیست‌محیطی و کاهش آلاینده‌ها، اجلاس‌های مهمی در سطح سران کشورها تشکیل و تکالیف متعددی برای آنها در نظر گرفته شده است و کشورها ملزم به انجام آنها شده‌اند که عمل به این تعهدات می‌تواند روزنه امیدی برای رفع این خطرات زیست‌محیطی باشد.

محمدرضا تابش با بیان اینکه حل مشکلات و مسائل محیط زیستی یکی از ملاک‌های حکمرانی خوب حکومت‌هاست، اصل پنجاه قانون اساسی را نشان از نگاه حکیمانه و مدبرانه اسلام و جمهوری اسلامی ایران به عرصه‌های طبیعت و محیط زیست دانست و گفت: سازمان محیط زیست تنها متولی حفاظت از محیط زیست نیست، بلکه همه مردم و مسئولان در این زمینه مسئولیت دارند و به تبع قانون بعضی از وزارتخانه‌ها و نهادها تکالیفی را عهده‌دار هستند که متأسفانه برخی از آنها مسئولیت‌های قانونی خود را به‌درستی ایفا نکرده‌اند، قوه قضائیه و نهادهای نظارتی و از جمله مجلس نیز با تخلفات صورت گرفته برخورد جدی نکرده که حاصل آن تداوم آلودگی هوا در کلان‌شهرها خصوصاً تهران و آلودگی خاک و منابع آب در بسیاری از شهرهاست که سلامت مردم را با مخاطره جدی روبرو ساخته است.

رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس اظهار امیدواری کرد که سازمان محیط زیست وظایف اجرایی و نظارتی خود را به‌صورت مؤثرتری انجام دهد و رئیس محترم دولت نیز جلسات شورای عالی حفاظت محیط زیست را به‌طور منظم برگزار کند تا شاهد رفع مشکلات اساسی در این حوزه و اعمال هماهنگی‌های بیشتر مابین

دستگاه‌ها برای کاهش مخاطرات زیست‌محیطی باشیم.

نماینده اردکان همچنین به طبیعت خشک، اما بکر و بی‌نظیر استان یزد اشاره کرد و گفت: احداث کارخانجات با لحاظ کردن ضوابط زیست‌محیطی و شناساندن جاذبه‌های طبیعی و گردشگری در کنار آن می‌تواند نقش مؤثری در جذب و جلب گردشگر نیز داشته باشد.

محمدرضا تابش به توانمندی‌های پارک ملی سیاه کوه اردکان و پناهگاه‌های حیات وحش در سایر شهرستان‌های این استان اشاره کرد و خواستار صیانت جدی مسئولین ذیربط از تنوع زیستی و حفاظت از گونه‌های نادر گیاهی و جانوری این مناطق شد.

نماینده اردکان با بیان اینکه دشت یزد - اردکان به‌دلیل استقرار واحدهای صنعتی، دچار آلودگی‌های زیست‌محیطی شده و برای ایمنی و سلامت انسان‌ها باید در این منطقه اقدامات پیشگیرانه و اساسی انجام شود، افزود: توسعه صنعتی نباید در تعارض با محیط زیست قرار گیرد.

مدیرکل محیط زیست استان یزد هم در این دیدار از اجرای بیش از ۱۰ برنامه متنوع همزمان با هفته هوای پاک در استان خبر داد.

مدیرکل محیط زیست استان یزد افزود: درحال حاضر در مجموع ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار اراضی شامل پارک ملی «منطقه حفاظت شده» پناهگاه حیات وحش و اثر طبیعی ملی تحت پوشش محیط زیست استان یزد قرار دارد.

در این جلسه درخصوص تدوین و اجرایی کردن طرح جامع کاهش آلودگی هوا در استان یزد بحث و بررسی صورت گرفت و مدیرکل محیط زیست استان نیز خواستار گنجانیده شدن آن در زمره مصوبات دور سوم سفر هیئت دولت به یزد شد.

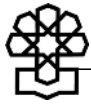
معاون محیط انسانی سازمان حفاظت محیط زیست: نیمی از خودروهای فرسوده کشور در تهران تردد دارند

معاون محیط انسانی سازمان حفاظت محیط زیست گفت: نزدیک به چهار میلیون خودروی فرسوده در کشور وجود دارد که حدود ۵۰ درصد آنها در تهران هستند که باید کنترل و مدیریت شوند.

علی محمد شاعری در همایش «صنعت، سوخت و هوای پاک» که در سازمان حفاظت محیط زیست برگزار شد با اعلام این مطلب گفت: اگر بخواهیم آلودگی در تهران و سایر کلان‌شهرها از بین برود، باید منابع آلوده را مدیریت و کنترل و راهکارهای خوبی برای رسیدن به نتیجه اعمال کنیم.

وی تأکید کرد: طرح جامع کاهش آلودگی هوای تهران و سایر کلان‌شهرها را با همین هدف با کمک دولت، مجلس شورای اسلامی و وزارتخانه‌های ذیربط تبیین کرده‌ایم. وی محور اصلی این طرح را ساماندهی و خروج خودروهای فرسوده دانست و از تولید خودروهای با استاندارد بالای یورو ۴ و یورو ۵ به‌عنوان اولویت دیگر این طرح نام برد و تأکید کرد: اگر بتوانیم در ابتدای سال آینده خودروهایی با استاندارد یورو ۵ تولید کنیم، گام عملی برداشته‌ایم.

وی تأکید کرد: به‌خاطر افزایش دما و انتشار گازهای گلخانه‌ای تغییراتی اتفاق افتاده است که بشر امروز هیچ راهی برای حفظ حیات ندارد، مگر اینکه بتواند این تغییرات آب و هوایی را کنترل کند و سازمان حفاظت محیط زیست بنا دارد با هماهنگی، مشارکت و همدلی همه دستگاه‌ها، مسئولان بخش خصوصی و سازمان‌های

غیردولتی این کار را به سرانجام برساند.

شاعری با اشاره به اینکه در کشور ما آلودگی هوا به معضل و یک اولویت برای مسئولان تبدیل شده است، گفت: در کلان‌شهر تهران، در یک ماه اخیر شاهد افزایش انتشار آلاینده‌ها تا آنجایی بودیم که تعطیلی، هشدار و... را تجربه کردیم.

قائم‌مقام سازمان و معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست در پایان از توافق نسبی برای امضای تفاهمنامه چهارجانبه با وزارت نفت، وزارت صنایع، ستاد حمل‌ونقل و مدیریت سوخت و سازمان حفاظت محیط زیست خبر داد.

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست: وضعیت رود کارون جای نگرانی ندارد

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست درباره وضعیت رودخانه کارون اظهار داشت: استفاده از منابع آبی حوضه آبریز کارون در چارچوب یک طرح مطالعاتی در وزارت نیرو بررسی شده است که بر این اساس برای مصارف کشاورزی، شرب، صنعت و حتی حقابه‌هایی که مربوط به سازمان حفاظت محیط زیست مانند تالاب شادگان است، از حوضه آبریز کارون برداشت می‌شود و اینکه گفته می‌شود این برداشت‌ها یا از بالادست برای رودخانه ایجاد مشکل می‌کنند، واقعیت ندارد.

محمدجواد محمدی‌زاده افزود: علت آن هم مطالعات جامعی است که وزارت نیرو بر روی حقابه‌ها در استان‌های مختلف و سهم بخش‌های مختلف صنعت، شرب و کشاورزی و محیط زیست انجام داده است. خوشبختانه درباره وضعیت رود کارون جای نگرانی نیست. وی تصریح کرد: چیزی که موجب نگرانی است؛ بعضی از فاضلاب‌های خانگی

است که البته در سفر اخیر هیئت دولت به استان خوزستان، تصویب شد؛ حداکثر در ظرف سه سال کلیه فاضلاب‌های خانگی پس از تصفیه در رودخانه، رهاسازی شود و دیگری هم زهاب‌های کشاورزی است که عمدتاً مربوط به هفت طرح کشت صنعت و تولید نیشکر است که در مسیر اهواز تا خرمشهر در حال انجام است و البته آنها هم با اجرای طرح‌های زهکشی و زهاب در جهت تصفیه اقداماتی انجام داده‌اند.

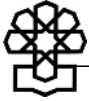
همچنین محمدی‌زاده درباره مرگ دلفین‌ها در بندر جاسک گفت: ما امسال موارد زیادی نداشتیم، اما در سال گذشته مواردی بود که بررسی‌های انجام شده تاکنون علت خاصی را برای مرگ دلفین‌ها مشخص نکرده است.

وی افزود: موضوع مرگ دلفین‌ها در تمام دنیا هم مطرح است که گاهی اوقات مرگ دسته‌جمعی دلفین‌ها شامل حالشان شده است، اما درباره ایران مورد جدی نداشته‌ایم. آن مواردی هم که از مرگ ماهی‌ها بوده، علت آن آلاینده‌ای بوده است که سال گذشته در بندرعباس وجود داشته است.

جلسه کمیسیون اصل نود برای بررسی عوامل اثرگذار در آلودگی هوای تهران

جلسه کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی پیرامون بررسی دلایل و علل آلودگی هوای تهران با حضور مسئولان مربوطه و کارشناسان محیط زیست برگزار شد.

جلسه کمیسیون اصل نود به‌منظور بررسی عوامل اثرگذار بر آلودگی‌های تهران با حضور تعدادی از اعضای مجمع نمایندگان استان تهران، معاون محیط انسانی

سازمان حفاظت محیط زیست، مدیرکل حفاظت محیط زیست استان تهران، نماینده شهرداری تهران و جمعی از کارشناسان و متخصصان محیط زیست در محل کمیسیون اصل نود برگزار شد.

در ابتدای این جلسه «حسین فدایی» نایب‌رئیس کمیسیون اصل نود اظهار داشت: در کمیسیون اصل نود گزارش مبسوطی پیرامون مشکلات زیست‌محیطی کلان‌شهر تهران با تأکید بر آلودگی هوای این شهر وجود دارد.

وی افزود: کمیسیون تاکنون جلسات و پیگیری‌های زیادی را به‌منظور بررسی دلایل مشکلات و معضلات زیست‌محیطی تهران انجام داده است و نتیجه این پیگیری‌ها از دستگاه‌های نظارتی و اجرایی و بررسی‌های مربوط به خلأهای قانونی منجر به تهیه گزارش جدیدی شده است پس از طی مراحل نهایی در صحن علنی قرائت خواهد شد.

بعد از سخنان فدایی، «تقوی» کارشناس و متخصص مسائل محیط زیست توضیحاتی را درخصوص طرح جامع مدیریت کیفیت هوا در شهرهای بزرگ کشور ارائه داد.

وی در ابتدای سخنان خود به بررسی آسیب‌شناسانه برنامه جامع کاهش آلودگی هوای تهران مصوب سال ۱۳۷۹ پرداخت و گفت: این برنامه برای یک دوره ده‌ساله تدوین شده بود و قرار بود که در پایان سال ۱۳۸۹ آلودگی هوای تهران کاهش پیدا کرده و به وضعیت مطلوب نزدیک شود.

وی ادامه داد: هرچند این برنامه به برخی از اهداف خود از جمله حذف سرب از بنزین کشور، رسیده است ولی در بسیاری از زمینه‌ها موفق عمل نکرده است.

این کارشناس محیط زیست مهمترین ضعف طرح جامع کاهش آلودگی هوای تهران را علمی نبودن آن عنوان کرد و خاطر نشان ساخت: عدم پیش‌بینی تجهیز و ابزار لازم، فقدان مطالعات سناریوی لازم و کلی تعریف کردن محورهای کار از نقایص و ایرادات اساسی طرح جامع اول بود که امیدواریم با در نظر گرفتن این اشکالات برنامه جامع دوم کامل‌تر و علمی‌تر تهیه شود.

تقوی همچنین به مهمترین محورهای طرح جامع مدیریت کیفیت هوا در شهرهای بزرگ کشور اشاره کرد و تصریح کرد، این طرح در چهار محور اساسی:

۱. سلامت عمومی و اطلاع‌رسانی صحیح و سریع از وضعیت هوا،

۲. تعیین و تبیین میزان تأثیرگذاری عوامل ایجاد آلودگی هوا،

۳. کنترل هدفمند منابع با تعیین اولویت،

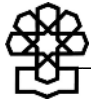
۴. آموزش و اطلاع‌رسانی تهیه شده و امیدواریم بتواند مشکلات موجود در طرح

جامع فعلی را مرتفع کند.

در ادامه این جلسه «علی محمد شاعری» قائم‌مقام سازمان محیط زیست گفت:

حدود ۲۰ درصد جمعیت، ۳۰ تا ۳۵ درصد صنایع و بیش از ۳۰ درصد خودروهای کشور در شهر تهران هستند و این مسئله موجب شده که حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد آلودگی هوای تهران از محل خودروها و بین ۱۰ تا ۱۵ درصد تحت تأثیر صنایع مستقر در شهر تهران باشد.

وی افزود: متأسفانه در حال حاضر ۳ برابر ظرفیت و توان شهر تهران خودرو در حال تردد است که این مسئله در کنار بار جمعیتی بالا و صنایع موجود مشکلات زیادی را برای هوا و محیط زیست این کلان‌شهر ایجاد کرده است.

معاون محیط انسانی سازمان حفاظت محیط زیست کشور همچنین به مشکلات اقلیمی شهر تهران نیز اشاره کرد و خاطر نشان ساخت: به لحاظ اقلیمی شهر تهران همانند کاسه‌ای است که خروج آلاینده‌ها در شرایط عادی امکان‌پذیر نیست و اگر با کاهش وزش باد مواجه شویم متأسفانه وضعیت هشدار مانند آنچه که در آذرماه با آن روبرو شدیم پیش خواهد آمد.

وی به طرح جامع آلودگی هوای تهران مصوب سال ۱۳۷۹ اشاره کرد و افزود: این طرح براساس مطالعات و کارهای کارشناسی زیاد تهیه شد و اگر نتوانسته برخی از اهداف خود را عملیاتی کند باید بررسی کرد که چرا دستگاه‌های دخیل در اجرای این طرح به وظایف خود به درستی عمل نکرده‌اند.

شاعری اظهار داشت: اجرای این طرح سبب شد که روزهای ناسالم که در سال ۱۳۷۹، ۱۰۶ روز بود در سال ۱۳۸۴ به ۷۹ روز و در سال ۱۳۸۸ به ۴۰ روز کاهش پیدا کند، ولی متأسفانه در سال ۱۳۸۹ به دلیل وارونگی هوایی که در آذرماه با آن مواجه بودیم تعداد این روزهای ناسالم افزایش یافت.

معاون محیط انسانی سازمان حفاظت محیط زیست کشور در ادامه به طرح جامع دوم اشاره کرد و گفت: طرح جامع دوم نیز با همکاری مرکز پژوهش‌ها و کمیسیون کشاورزی مجلس در حال تهیه است و امیدواریم طی دو هفته آینده طرح نهایی شود.

وی افزود: براساس طرح جامع دوم کل خودروهای فرسوده باقیمانده طی ۲ الی ۳ سال آینده از ناوگان حمل‌ونقل خارج خواهد شد و براساس رایزنی‌های انجام شده با وزارت نفت بنزین با استاندارد یورو ۵ تولید و وارد چرخه سوخت کشور می‌شود. شاعری همچنین تأکید کرد: در برنامه جامع دوم سهم شهرداری، وزارت کشور

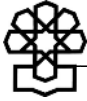
و وزارت صنایع به روشنی مشخص شده است و امیدواریم با اجرای کامل و دقیق این طرح مشکل آلودگی هوای پایتخت مرتفع شود.

در این جلسه همچنین «رسول علی اشرفی پور» مدیرکل حفاظت محیط زیست استان تهران و حیدرزاده نماینده شهرداری تهران نیز نقطه نظرات و دیدگاه‌های خود را مطرح کردند.

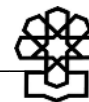
زمان و مکان همایش‌ها و نمایشگاه‌های زیست‌محیطی در ماه‌های مارس و آوریل ۲۰۱۱

جدول ۱. همایش‌های زیست‌محیطی ماه‌های مارس و آوریل ۲۰۱۱

عنوان	کشور - شهر	تاریخ برگزاری
کنگره سرمایه‌گذاری سبز	هند - بمبئی	۳ - ۴ مارس
سمینار بین‌المللی تغییرات آب و هوا	اندونزی - سولو	۴ - ۵ مارس
اولین کنفرانس بین‌المللی نظارت بر توسعه پایدار منطقه کارائیب	هلند	۴-۷ مارس
کنفرانس بین‌المللی مهندسی و مدیریت منابع آب	پاکستان - پنجاب	۷-۸ مارس
کنفرانس بین‌المللی آب و محیط زیست	هند	۱۲-۱۳ مارس
محیط زیست و ماندگاری مواد	تونس	۱۷-۱۹ مارس
هوا و آب اجزای محیط زیست	رومانی	۱۸-۱۹ مارس
کنفرانس بین‌المللی تکنولوژی و علوم زیست‌محیطی برای توسعه پایدار	تونس	۲۰-۲۲ مارس
سمپوزیوم بین‌المللی مدیریت اکوسیستم	اسپانیا	۲۲-۲۳ مارس
اولین کنفرانس بین‌المللی محیط زیست آسیا	تایلند - بانکوک	۲۲-۲۵ مارس
کنفرانس بین‌المللی سیستم‌های پایدار و محیط زیست	امارات متحده عربی - شارجه	۲۳-۲۴ مارس

عنوان	کشور - شهر	تاریخ برگزاری
پهنه‌بندی تغییرات جهانی در سال ۲۰۱۱	هلند	۲۳-۲۵ مارس
کنفرانس بین‌المللی انرژی گرمایی و محیط زیست	هند	۲۴-۲۶ مارس
کنفرانس بین‌المللی آینده محیط زیست و انرژی	چین	۲۵-۲۷ مارس
کنفرانس چشم‌انداز محیط زیست فعلی	هند	۲۵-۲۷ مارس
اولین کنفرانس بین‌المللی تکنولوژی‌های پاک در اوکراین	اوکراین - کیو	۳۰-۳۱ مارس
تکنولوژی‌های زیست‌محیطی پایدار	آمریکا - کالیفرنیا	۳۱ مارس تا ۱۲ آوریل
کنفرانس بین‌المللی مهندسی محیط زیست	اندونزی - جزیره بالی	۱ - ۳ آوریل
نقش مصب‌ها در تغییرات اقلیم	پرتغال	۵-۹ آوریل
پنجمین کنفرانس منطقه‌ای آفریقا درخصوص توسعه پایدار	نیجریه	۶-۷ آوریل
آب و محیط زیست	انگلیس - لندن	۶-۷ لندن
کنفرانس بین‌المللی توسعه پایدار در بخش انرژی	هند	۸-۹ آوریل
انرژی و پایداری	اسپانیا	۱۱-۱۳ آوریل
کارآیی انرژی برای تجارت	انگلیس - لندن	۱۱-۱۲ آوریل
کنفرانس محیط زیست	مالزی - کوالالامپور	۱۲-۱۳ آوریل
کنفرانس بین‌المللی محیط زیست (حفظ زمین، مدیریت آب، مدیریت پسماند)	بلغارستان - صوفیا	۱۳-۱۵ آوریل

جدول ۲. نمایشگاه‌های زیست‌محیطی ماه‌های مارس و آوریل ۲۰۱۱

تاریخ برگزاری	کشور - شهر	عنوان
۳-۱ مارس	لهستان	نمایشگاه مدیریت پسمانه و بازیافت
۵-۲ مارس	آمریکا	سیستم‌های دفع فاضلاب تحت فشار
۶-۴ مارس	اتریش	نمایشگاه بین‌المللی کارآیی انرژی و انرژی پایدار
۱۰-۸ مارس	امارات متحده عربی - دبی	نمایشگاه و کنفرانس آب، انرژی و محیط زیست
۲۶-۲۴ مارس	تایلند - بانکوک	ذخیره انرژی
۳۱-۳۰ مارس	بلژیک	حفاظت محیط زیست در صنعت
۹-۵ آوریل	مجارستان	نمایشگاه بین‌المللی حفاظت محیط زیست و تکنولوژی‌های شهری
۸-۶ آوریل	کره جنوبی	نمایشگاه بین‌المللی انرژی سبز
۹-۷ آوریل	رومانی	نمایشگاه انرژی‌های تجدیدپذیر
۱۰-۷ آوریل	یونان - آتن	تکنولوژی‌های زیست‌محیطی و انرژی‌های تجدیدپذیر
۱۵-۱۳ آوریل	بلغارستان - صوفیا	مدیریت آب
۱۵-۱۳ آوریل	بلغارستان - صوفیا	کارآیی انرژی و انرژی‌های تجدیدپذیر

منابع و مأخذ

1. <http://www.bvents.com/>
2. www.pardissabz.com
3. <http://www.conferencealerts.com/environment.htm>
<http://www.bvents.com>
[/www.pardissabz.com](http://www.pardissabz.com)
6. <http://www.tradefairdates.com/>
7. www.pardissabz.com
8. <http://isdle.ir/new>
9. <http://www.conferencealerts.com/environment.htm>

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۰۶۴۹

عنوان گزارش: خبرنامه محیط زیست (۵)

نام دفتر: مطالعات زیربنایی (گروه کشاورزی و منابع طبیعی)
تهیه و تدوین کنندگان: سعید مقیسه، الهه سلیمانی
همکار: —

ناظر علمی: محسن صمدی
مقتاضی: فراكسیون محیط زیست و توسعه پایدار
سرویراستار: حسین صدری‌نیا

واژه‌های کلیدی:

۱. محیط زیست

۲. راپمی

۳. پایش

تاریخ انتشار: ۱۳۸۹/۱۱/۲۵